

10 jaar geleden werd neonazi-terreurgroep NSU ontmaskerd

Kort nieuws - 4 november 2021 - Auteur: Redactie Duitslandweb

Het is vandaag 10 jaar geleden dat in Duitsland de neonazi-terreurgroep NSU werd ontmaskerd. Dat rechts-radicalen jarenlang ongestoord moorden en aanvallen konden plegen, veroorzaakte een grote schok. Hoofdverdachte Beate Zschäpe werd in 2018 tot levenslang veroordeeld. Vandaag worden met meerdere bijeenkomsten en demonstraties de slachtoffers herdacht.

De NSU (*nationalsozialistischer Untergrund*) wordt verantwoordelijk gehouden voor tien moorden, twee bomaanslagen en 15 overvallen. De groep bestond uit drie leden, Uwe Mundlos, Uwe Böhnhardt en Beate Zschäpe, al gaan verschillende onderzoekers ervan uit dat er nog veel meer mensen bij betrokken zijn geweest. Mundlos, Böhnhardt en Zschäpe kwamen uit het Oost-Duitse Thüringen en leefden ruim tien jaar ondergedoken, terwijl ze in heel Duitsland moorden en overvallen pleegden.

Op 4 november 2011 kwam de politie Mundlos en Böhnhardt op het spoor na een bankoverval in Eisenach. Ze pleegden zelfmoord voor ze konden worden gearresteerd, hun lichamen werden gevonden in een uitgebrande camper. Zschäpe sloeg op de vlucht toen ze dat nieuws hoorde, maar meldde zich een paar dagen later bij de politie.

Toen het bestaan van de NSU in 2011 aan het licht kwam, was dat een grote schok in Duitsland. De politie was er al die tijd van uitgegaan dat de moorden, gepleegd tussen 2000 en 2007, afrekeningen waren in het Turkse milieu. Ze werden daarom de Dönermoorden genoemd. Acht van de tien slachtoffers waren Turkse middenstanders, de anderen waren een Griek en een politie-agente. In geen van de gevallen zocht de politie naar extreem-rechtse daders.

Sommige nabestaanden werden zelf verdacht van de moord op hun dierbare. Tijdens de rechtszaak, die in 2013 begon, beschreven zij hoe zeer ze hebben geleden onder de verdachtmakingen van de politie, die suggereerde dat hun mannen en zonen waren betrokken bij drugshandel, mensensmokkel, vreemd zouden zijn gegaan of hun eigen kinderen zouden hebben misbruikt.

Dat het neonazi-trio tien jaar lang onontdekt moordend en rovend door Duitsland kon trekken, heeft mede te maken met het slecht functioneren van de veiligheidsdiensten. Vooral het beeld dat van de [Verfassungsschutz](#), de binnenlandse veiligheidsdienst, in verschillende onderzoekscommissies naar buiten kwam, was ontluisterend. Het is een beeld van grove nalatigheid en incompetentie en het verwijt kwam al snel dat de diensten [geen oog hadden voor extreem-rechtse terreur](#). Wel slaagden medewerkers erin tot ver in 2012 NSU-dossiers te vernietigen.

In 2013 begon de rechtszaak tegen Zschäpe en een aantal mede-aangeklaagden. Het was het grootste Duitse strafproces sinds de eenwording. In 2018 werd Zschäpe [tot levenslang veroordeeld](#), de mede-aangeklaagden kregen straffen tussen de 2,5 en 10 jaar.

Toch zijn nog steeds veel vragen onbeantwoord. Hoe koos de NSU haar slachtoffers? Waarom vermoordde de groep politieagente Michele Kiesewetter? Hoeveel mensen waren bij de moorden en aanslagen betrokken? In hoeverre waren de veiligheidsdiensten in de zaak geïnfiltreerd? De diensten werkten veel samen met informanten in de extreem-rechtse scene. Door die informanten te steunen, steunden de diensten feitelijk extreem-rechts, met geld en andere middelen. Bij een van de moorden, in 2006 bij Kassel, was zelfs een medewerker van de veiligheidsdienst aanwezig. Zijn rol is nooit opgehelderd.

Dat de vragen nog beantwoord worden, is onwaarschijnlijk, zegt parlementariër Clemens Binninger, op nieuwssite Tagesschau. Hij leidde twee parlementaire onderzoeken naar het zogenoemde *NSU-Komplex*. Toch hopen nabestaanden dat er de komende jaren nog nieuwe informatie boven tafel komt. Deze donderdag zijn gedenkbijeenkomsten en demonstraties aangekondigd in Berlijn en Potsdam, door actiegroepen als NSU-Watch en KeinVergessen. [Lees meer bij Tagesschau](#), [MDR](#) en [Deutschlandfunk](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/46846/10-jaar-geleden-werd-neonazi-terreurgroep-nsu-ontmaskerd>